Základný návod na ponožky

od bábätka po veľkosť 51

Pre priadzu hrúbky fingering, DK aj worsted. Pletie sa do kruhu, od manžety po špičku, s bumerangovou pätou.

Skôr ako začneš

Tento návod ti pomôže vypočítať počet očiek na ponožky pre priemerné veľkosti chodidiel. Ponožky sa pletú tesnejšie, než je skutočný obvod nohy, pretože sa nosením natiahnu.

Počet očiek, ktorý nahodíš, závisí aj od tvojho pletenia. Ak pletieš voľnejšie, nahoď radšej menej očiek, ako keď pletieš tesnejšie.

Priadza hrúbky fingering (okolo 400 m/100 g) sa zvyčajne plete na ihliciach 2,5 mm. Hrúbka DK (okolo 300 m/100 g) sa plete na ihliciach 3 mm a worsted (okolo 200 m/100 g) na ihliciach 4 mm.

Čo budeš potrebovať

- **Priadza:** do 100 g tenšej priadze alebo 150 g priadze hrúbky worsted (na pánske ponožky). Kotníkové ponožky do veľkosti 38 sa dajú upliesť z 50 g priadze hrúbky fingering.
- **Ihlice:** podľa hrúbky priadze, rozsahy nájdeš v tabuľke na ďalšej strane.
- **Označovače očiek** na špičku.
- **Ihla na zapošitie nití.**

Skratky

Skratka	Význam
K2TOG	spleť dve očká hladko dokopy (ubrané 1 očko)
SSK	presuň dve očká hladko jedno po druhom a zapleť ich spolu (ubrané 1 očko)
kitchener stitch	zošitie očiek pomocou ihly

Dobré vedieť

Druh priadze. Ponožky si môžeš upliesť z akejkoľvek priadze. Ak sa z nich chceš tešiť čo najdlhšie a nosiť ich aj do topánok, zvaž ponožkovú priadzu s trochou nylonu alebo aspoň žihľavového vlákna. Ideálna priadza na ponožky nie je úplne jemná. Ponožkovky s kašmírom či alpakou sú príjemné na nosenie, ale rýchlejšie sa zodrú ako ponožkové priadze z poctivej a možno aj trochu pichľavej vlny.

Nahodenie očiek. Spôsob nahodenia ovplyvňuje, ako sa ponožky obliekajú. Hodí sa klasická dlhochvostíková metóda alebo dutinkové nahodenie.

Vzory. Tento návod je základný výpočet. Ak chceš upliesť ponožky s osmičkovým vzorom alebo vypletávať viacfarebné vzory, rátaj s tesnejšou skúškou očiek.

Návod

1. Nahodenie a horná časť ponožky

Podľa hrúbky priadze nájdi v tabuľke počet očiek pre svoju veľkosť. Nahoď ho dlhochvostíkovou metódou alebo dutinkovým nahodením.

Koľko očiek nahodiť

Fingering: 30 až 32 očiek / 10 cm, ihlice 2 až 2,75 mm. DK: 22 až 24 očiek / 10 cm, ihlice 3 až 4 mm. Worsted: 20 až 22 očiek / 10 cm, ihlice 4 až 5 mm.

Veľkosť	Fingering	DK	Worsted
Bábätko	40	28	24
22/23	44	32	28
24/25	48	36	32
26/27	48	36	32
28/29	52	40	32
30/31	52	40	32
32/33	56	44	36
34/35	56	44	36
36/37	60	48	40
38/39	60	48	40
40/41	64	52	44
42/43	64	52	44
44/45	68	56	48
46/47	72	60	48
48/49	72	60	48
50/51	76	64	52

Spoj očká do kruhu a pleť 2,5 až 7 cm patentu. Potom pokračuj do kruhu v hladkom džerzeji alebo vo vybranom vzore. Dĺžka hornej časti od patentu po pätu:

- **detské veľkosti:** 8 až 10 cm
- **dámske veľkosti:** 12 až 15 cm
- **pánske veľkosti:** 18 až 21 cm

Hornú časť môžeš upliesť aj dlhšiu, ale rátaj s vyššou spotrebou priadze.

2. Bumerangová päta

Bumerangová päta (pozri si video) sa pletie na polovičnom počte očiek ponožky. Ak máš napríklad 64 očiek, pätu budeš pliesť na 32 očkách. Päta sa pletie pomocou skrátených riadkov, zvyčajne cez nemecké skrátené riadky. Môžeš si ale vybrať aj iný spôsob.

V tabuľke sú pri každej veľkosti tri čísla. Prvé a posledné číslo je počet zdvojených očiek. Prostredné číslo je stredná časť päty, v ktorej sa už riadky neskracujú.

Veľkosť	Fingering	DK	Worsted
Bábätko	6/8/6	5/4/5	4/4/4
22/23	7/8/7	5/6/5	4/6/4
24/25	8/8/8	6/6/6	5/6/5
26/27	8/8/8	6/6/6	5/6/5
28/29	8/10/8	6/8/6	5/6/5
30/31	8/10/8	6/8/6	5/6/5
32/33	9/10/9	7/8/7	6/6/6
34/35	9/10/9	7/8/7	6/6/6
36/37	10/10/10	8/8/8	7/6/7
38/39	10/10/10	8/8/8	7/6/7
40/41	10/12/10	8/10/8	8/6/8
42/43	10/12/10	8/10/8	8/6/8
44/45	11/12/11	9/10/9	8/8/8
46/47	12/12/12	10/10/10	8/8/8
48/49	12/12/12	10/10/10	8/8/8
50/51	13/12/13	10/12/10	9/8/9

Prvá polovica päty (zvonku dovnútra, nemecké skrátené riadky)

1. riadok (líc): Pleť hladko všetky pätové očká. Otoč prácu.

2. riadok (rub): Zdvoj očko (môžeš si ho označiť označovačom) a pleť všetky ostávajúce očká obrátene. Otoč prácu.

3. riadok (líc): Zdvoj očko (môžeš si ho označiť označovačom) a pleť očká hladko po zdvojené očko (označovač). Otoč prácu.

4. riadok (rub): Zdvoj očko (môžeš si ho označiť označovačom) a pleť očká obrátene po zdvojené očko (označovač). Otoč prácu.

Opakuj 3. a 4. riadok, kým ti na ihlici neostane prostredné číslo z trojčísla v tabuľke pod veľkosťou, ktorú pletieš. Potom upleť dva riadky hladko cez všetky očká na ponožke, teda do kruhu.

Druhá polovica päty (zvnútra von, nemecké skrátené riadky)

1. riadok (líc): Upleť hladko po koniec strednej časti päty a ďalšie očko. Otoč prácu.

2. riadok (rub): Zdvoj očko. Pleť obrátene po koniec strednej časti a ďalšie očko. Otoč prácu.

3. riadok (líc): Zdvoj očko. Pleť hladko po zdvojené očko, spleť ho a upleť ďalšie očko hladko. Otoč prácu.

4. riadok (rub): Zdvoj očko. Pleť obrátene po zdvojené očko, spleť ho obrátene a upleť ďalšie očko obrátene. Otoč prácu.

Opakuj 3. a 4. riadok, kým nezdvojíš predposledné očká po oboch stranách päty. Potom pleť opäť do kruhu všetky očká ponožky a cestou spleť zdvojené očká.

3. Chodidlo

Pleť opäť do kruhu. Meraj od miesta, kde sa päta končí. Pleť, kým chodidlová časť po prsty nemá toľko cm, koľko je v tabuľke pri tvojej veľkosti. Alebo pleť, kým ponožka po obliečení nesiaha po polovicu malíčka.

Veľkosť	Dĺžka (cm)
Bábätko	11
22/23	11,5
24/25	12,5
26/27	14
28/29	14
30/31	15,5
32/33	17
34/35	18

Veľkosť	Dĺžka (cm)
36/37	18,5
38/39	20
40/41	21
42/43	22
44/45	22,5
46/47	24
48/49	24,5
50/51	25

4. Špička

Rozdeľ očká na polovicu, tak ako pri päte. Potom si rozmiestni označovače:

1. Upleť jedno očko a umiestni prvý označovač.
2. Pleť prvú polovicu ponožky po jedno očko pred jej koncom a umiestni druhý označovač.
3. Upleť očko hladko a upleť prvé očko druhej polovice hladko. Umiestni tretí označovač.
4. Pleť po jedno očko pred koncom druhej polovice a umiestni štvrtý označovač.
5. Upleť posledné očko hladko.

V ďalšom riadku začni uberať na špičku:

1. riadok: Upleť prvé očko hladko, presuň označovač, SSK, pleť hladko po dve očká pred označovačom, K2TOG, presuň označovač, dve očká hladko, presuň tretí označovač, SSK, pleť hladko po dve očká pred štvrtým označovačom, K2TOG, presuň označovač a jedno očko hladko. Ubrali sa ti 4 očká.

2. riadok: Pleť všetky očká hladko.

Opakuj tieto dva riadky, kým ti na každej polovici neostane toľko očiek, aké je prostredné číslo v tabuľke päty. Napríklad pri veľkosti 38 uberaj, kým nemáš na ihliciach 20 očiek (po 10 očkách na ihlici).

Tieto očká zošij pomocou kitchener stitch (pozri si video). Zapošij nitky.

Gratulujem, hotovo!

Možno ďalší pár upletieš obe ponožky naraz. Pozri si video.

Ahoj, som Andrea Laca a tento návod som spísala pre teba. Tvoja podpora pre mňa znamená veľmi veľa. Teším sa z každého nákupu, zdieľania a mailu, ktorý mi pošleš.

Ak ťa zaujíma, čo nové sa vo svete Klbkošopy deje, odoberaj naše novinky na klbkoshopa.eu. Ak máš pre mňa tip, o čom napísať článok alebo natočiť video, alebo ťa páli nejaká otázka, napíš mi.

Tvoj tvorivý proces ma veľmi zaujíma. Rada uvidím tvoje ponožky, rozpletené aj hotové! Tagni ma cez @klbkoshopa na Instagrame a podeľ sa so mnou o radosť z pletenia, alebo mi napíš mailom (ahoj@klbkoshopa.eu).